

JEL Classification: E51

Деркач Юлія Борисівна

*к.е.н, доцент кафедри банківської справи
м. Одеса, Україна*

Раков Андрій Геннадійович

*Одеський національний економічний університет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
м. Одеса, Україна*

ФОРМУВАННЯ БАНКОМ ЗАЛУЧЕНИХ РЕСУРСІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Тези присвячено управлінню залученими ресурсами банку. Розглядається депозитна політика банку, а також принципи її формування та роль у діяльності банківської установи

Ключові слова: банк, депозит, управління, політика, закон

Велику роль у діяльності банків відіграють залучені кошти; саме вони представляють найбільшу питому вагу у ресурсах банківської установи. І одним із найголовніших завдань банку є ефективне управління та використання цих коштів.

Формування залучених ресурсів банку зазнає внутрішніх та зовнішніх впливів. Серед зовнішніх чинників особливого значення набувають політичні та економічні. Політична ситуація в Україні в останні роки вкрай нестабільна, що призводить до переважно хаотичних рішень не лише в управлінні країною, а й в її економічному житті суб'єктів господарювання. Політична перебудова, як правило, призводить до некерованого знецінення національної валюти, зростання безробіття серед населення, нестабільного законодавства та грошово-кредитної політики НБУ. В результаті «політичних експериментів» страждає як реальний, так і фінансовий сектори економіки. серед внутрішніх факторів слід особливу увагу приділити стратегічним. Поведінка банку на ринку ресурсів в кризових умовах відіграє дуже важливу роль: як банк позиціонує себе, як адаптується до постійних змін регулятора, наскільки здатен оцінювати можливості обслуговування своєї заборгованості перед вкладниками. [1, с. 70]

До загальних принципів управління залученими ресурсами відносяться принципи, які визначають єдині підходи до управління залученими ресурсами на макро- та мікрорівнях у різних економічних системах:

1) принцип науковості — управління залученими ресурсами повинно здійснюватися із дотриманням основних економічних законів та закономірностей з використанням науково-обґрунтованих методів та інструментів;

2) принцип цілеполягання (даний принцип є фундаментальним в системі управління залученими ресурсами банку, його сутність полягає в тому, що всі управлінські дії повинні забезпечувати досягнення певних, встановлених цілей);

3) принцип економічності (управління залученими ресурсами банку має здійснюватися на засадах економічної ефективності) [2, с. 45]

В управлінні ресурсами банку найбільше уваги приділяють депозитній політиці. Найбільш часто під депозитною політикою у вузькому значенні розуміється стратегія і тактика банку в частині організації депозитного процесу з метою забезпечення його ліквідності. Вона складає основу всієї роботи банку з залучення ресурсів у відповідності з загальною стратегією його діяльності. [3, с. 40]. Депозити поділяють на строкові та до запитання (на вимогу). На рахунках до запитання клієнти банку, як правило, утримують залишки коштів, необхідні для покриття найближчих поточних платежів. Оскільки власник рахунку може в будь-який час вилучити кошти, тому банк повинен мати завжди високоліквідні активи за рахунок скорочення частки менш ліквідних, але тих, що дають високі доходи. У зв'язку з цим на залишок коштів по рахунках до запитання виплачуються невеликі відсотки. Строкові депозити більш стабільна та зручна у банківському плануванні складова частина залученого капіталу, ніж вклади до запитання. За ними клієнтові сплачується високий депозитний процент, рівень якого диференціюється залежно від терміну, виду внеску, періоду повідомлення про вилучення, загальної динаміки ставок грошового ринку, інших умов. Перевагою строкових депозитів для клієнтів є отримання високого відсотка, а для банку – можливість використання прогнозованих ресурсів для кредитування. Недоліком строкових депозитів для клієнтів є низька їх ліквідність і неможливість використання для розрахункових і поточних платежів, а також для отримання готівки. [4, с. 57]

Залучення банком ресурсів притаманний системний підхід; банк має аналізувати ринок, заощадження населення та рівень його довіри до банківських установ, а також уміти передбачувати та прослідковувати тенденції ринку. Таким чином можна сказати, що банк не може здійснювати ефективну фінансову політику та функціонувати без залучення коштів, в особливості на позичковій основі. При цьому формування депозитної бази та ефективне використання ресурсів є запоруками подальшого розвитку та зростання банку.

Список використаних джерел

1. Чуб П. М. Роль залучених ресурсів у забезпеченні фінансової стійкості банку. Журнал «Ринок цінних паперів України». 2015. №9-10. С. 69-74.

2. Вядрова І. М. Системний підхід в управлінні залученими ресурсами банк. Економіка та держава. 2014. №10. С. 43-48.

3. Волохата В. Є Роль депозитної політики в управлінні ресурсами банку. Вісник НТУ «ХПІ». 2012. №58. С. 38-46

4. Волкова Н. І. Удосконалення управління залученими депозитними ресурсами банку. Економіка і організація управління. 2016. №1. С. 53-59